

Ügyiratszám: MN/13380-9/2015.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDATANÁCSÁNAK

905/2015. (VII.13.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: **Hatóság**) Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) M1 állandó megnevezésű csatornáján (a továbbiakban: **Médiaszolgáltatás vagy M1**) 2015. május 11-én ismételt „Ma este” című műsorszámmal kapcsolatban, 2015. május 14-én benyújtott, a Hatósághoz 2015. május 18-án érkezett, a kiegyensúlyozott tájékoztatás megsértését kifogásoló kérelme alapján 2015. május 19-én indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

elutasítja.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a határozat a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérheti. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

Indokolás

A Kérelmező 2015. május 18-án érkezett beadványában a Médiaszolgáltató által az M1 csatornán 2015. május 11-én ismételt „Ma este” című műsorszámban 05:42 órai kezdettel sugárzott, Mika János éghajlat-kutatóval a vízügyi politikát érintő kérdésekről folytatott stúdióbeszélgetést kifogásolta. Álláspontja szerint a Reális Zöldek Klub releváns véleménye bemutatásának elmaradása folytán a Médiaszolgáltató tájékoztatása kiegyensúlyozatlanná vált.

A Kérelmező a beadványában úgy nyilatkozott, hogy a kérelem a Médiaszolgáltató „Ma reggel” című műsorszámában közzétett stúdióbeszélgetésre vonatkozik, azonban a Médiatanács megállapította, hogy a kifogásolt stúdióbeszélgetés a 2015. május 10-én 23:16 órai kezdettel sugárzott, s május 11-én kora reggel megismételt „Ma este” című műsorszám része volt.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2015. május 19-én hatósági eljárás indult.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírándó.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése előírja, hogy a hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont – megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti – közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges.

Az Mttv. 181. § (3) bekezdése kifejti, hogy a médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közlésétől számított negyvennyolc órán belül – a döntés közlésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül – a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató kifogásolt műsorához tartozó elektronikus levélcímre (mareggel@mtv.hu) 2015. május 11-én 06 óra 48 perckor küldött, illetve a Médiaszolgáltató Közönségszolgálatára részére ugyanazon a napon 06 óra 53 perckor továbbított levele, a Közönségszolgálat kifogás beérkezését visszaigazoló, május 11-én 12 óra 50 perckor küldött elektronikus levele, valamint a Médiaszolgáltató május 12-én 09 óra 44 perckor elektronikus úton küldött, a kifogás elutasításáról szóló válaszüzenete másolatát. A Kérelmező ezt követően, 2015. május 14-én postára adott beadványával a Hatósághoz fordult. A Hatósághoz 2015. május 18-án érkezett beadványa alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint, 2015. május 19-én hatósági eljárás indult.

A kérelem alapján megállapítást nyert, hogy a Kérelmező az Mttv. 181. §-ában meghatározott jogvesztő határidőn belül fordult kifogásával a Médiaszolgáltatóhoz, annak döntése közlését követő negyvennyolc órán belül (a nyitva álló törvényi határidőn belül) kezdeményezte a Hatóság eljárását (tehát az eljárás tárgyát képező kérelem az eljárási szabályoknak megfelelt), így kérelme érdemben elbíráható volt.

A Médiatanács dr. Auer János koordinátor tanácsstag útján 2015. május 22-én kelt, MN/13380-2/2015. ügyiratszámú végzésében a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, valamint kötelezte, hogy nyilatkozzon és szolgáltatson adatot arról, hogy a kiegyensúlyozottsági kérelemmel érintett műsorszámokban – vagy amennyiben megítélése szerint a kifogással érintett műsorszám jellegéből adódóan a kiegyensúlyozottság követelménye műsorszámok sorozatában is megvalósítható, az azt követően sugárzott híreket szolgáltató műsorszámaiban – biztosította-e a kérelemben megjelölt álláspont megjelenését.

A Médiaszolgáltató a Végzésben foglaltaknak 2015. június 8-án érkezett, MN/13380-3/2015. ügyiratszámú nyilatkozatával tett eleget, amelyben előadta, hogy a kifogásolt műsorszám – amely Az este című műsorban elhangzott beszélgetés ismétlése volt – kizárólag az volt a témája, hogy az ENSZ-főtitkár támogató levelet küldött a magyar köztársasági elnök klímaváltozás elleni felhívásához, amellyel a Klíma Cselekvést Most-kampány élére állt és ennek kapcsán hangzott el beszélgetés Mika János éghajlat-kutatóval arról, hogy mennyit segíthet a kezdeményezés a globális helyzeten.

A Médiaszolgáltató egyúttal utalt az idevágó, több határozatban kifejezésre juttatott médiatanácsai gyakorlatra, amely szerint a médiaszolgáltató nem köteles minden egyes álláspontot minden műsorban megjeleníteni, valamennyi szembenálló nézet bemutatására nincs lehetőség.

A fentiekben túl a Médiaszolgáltató úgy vélte, hogy a kérelmezői álláspont a műsorszám lényegi mondanivalója szempontjából nem volt releváns.

Az előadottakra tekintettel kérte a kérelem elutasítását.

A Médiatanács megállapította, hogy a 2014. évi CVII. törvény 2015. július 1-i hatállyal módosította az Mttv. 84. §-át oly módon, hogy a korábbi közszolgálati médiaszolgáltatók – köztük a Magyar Televízió Nonprofit Zrt. – beolvadtak a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.-be.

Erre tekintettel a Médiatanács a 2015. július 13-án kelt 904/2015. (VII.13.) számú, MN/13380-8/2015. ügyiratszámú végzésével az Mttv. 146. § (4) bekezdésének megfelelően – mivel a jogutódlás hatósági eljárás során következett be és a jogutódlás jogszabályon alapul – megállapította a jogutódlás tényét.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező szerint arra figyelemmel, hogy a Médiaszolgáltató a kifogásolt műsorszámokban – Áder János köztársasági elnök által a 2015 decemberében sorra kerülő klíma-csúcs sikere érdekében indított kampány vonatkozásában – a Mika János éghajlat-kutatóval a vízügyi politikát érintő kérdésekről folytatott stúdióbeszélgetés során elmulasztotta bemutatni a Reális Zöldek Klub releváns véleményét, a tájékoztatás kiegyensúlyozatlanná vált.

A Kérelmező így fogalmazott:

„A stúdióbeszélgetésből nem derült ki a Reális Zöldek álláspontja, a Köztársasági Elnök úr kampányára nézve, és a stúdióbeszélgetésben érintett kérdésköröket illetően sem. Az

éghajlatváltozásról, az ernyő gázok valódi szerepéről, az emberi beavatkozások nem létező szerepéről, a vizek visszatartásáról a Reális Zöldek releváns véleményei elérhetők a Reális Zöldek által működtetett honlapokon ...

Mika János interjú alany utalt a különböző hazai, többek között az Akadémia által 2003-ban elvégzett VAHA kutatásokra, majd Gulyás István műsorvezető úr reményét fejezte ki, hogy hazánk nem lesz sivatag. A néző kiegyensúlyozott tájékoztatásához hozzátartozik, hogy a Duna-Tisza közén a Homokhátságon a sivatagosodás folyamata már megindult.

Mika János utalt a zápor-tározókra. A vizek visszatartását illetően ez enyhén szólva számárság! Nekünk az árvizek levezetése nem okozott szerencsére gondot, e tényre a Műsorvezető utalt. Még arra is, hogy tavaly sok eső esett.

Mika utalt a hosszútávra, de az nem került kifejezésre, hogy normál vízjárások idején hazánk területéről több víz folyik el, mint beérkezik.

A vízügyeinkben a Reális Zöldek releváns álláspontja ... VIZES Rovatában, 1994 óta elérhető.

>>A közös hibát közösen kell helyrehoznunk<<, javasolta Áder János államfő.

A Reális Zöldek osztják az államfő vélekedését.

A Köztársasági Elnöki Hivatalban, Környezeti Fenntarthatósági Igazgatóság névvel létrehozott új igazgatóság elnevezését nem tartják szerencsésnek

Szerencsésebb lett volna, ha az új igazgatóság neve utal a fejlesztés fontosságára.

A Reális Zöldek álláspontja szerint hazánk egész területén lévő természeti tőke megőrzése fejlesztés nélkül lehetetlen.

A reális zöldek a környezetvédelmi optimumot a szakmai fejlődés oldaláról közelíti meg.

A Reális Zöldek Klub a környezetvédelmi fogalmába a társadalmi aspektusokat is bele érti, a szociálpolitikai (népjóléti) kérdéseket.

Az ember környezete egyaránt jelenti az ember természeti és gazdasági társadalmi környezetét.

Ha ebből egyedül a természethez való viszonyát emeljük ki, akkor a környezetvédelem pótcselekvésként is megjelenhet.

A Reális Zöldek szerint klíma kérdéskörében az Országgyűlés pótcselekedett, amikor 1993. december 22-én ratifikálta a Rio de Janeiróban 1992. júniusban megtartott világkonferencián, FÖLDSCSÚCSON elfogadott egyezményt.

A Reális Zöldek szerint a globális felmelegedés, egy olyan hazugság, amelynek célja a civilizáció lerombolása! A széndioxid, korunk legnagyobb tudományos botránya!

...

A Reális Zöldek Miskolczi Ferenc klíma elmélete szerint vélekednek a felmelegedésről, a szén-dioxid emisszióról:

...

Kérem a Ma reggel szerkesztőségét, hogy a Gulyás István műsorvezetőnek Mika János interjú alanyával való beszélgetés kiegyensúlyozott voltának a helyreállása céljából tegye lehetővé a Reális Zöldek releváns álláspontjainak a kifejezését azokban a kérdéskörökben, amelyeket a beszélgetés keretében érintettek.

Várom megtisztelő válaszukat kérésemet illetően.”

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató M1 elnevezésű médiaszolgáltatásában 2015. május 11-én ismételt „Ma este” című műorszámában 05:42 órai kezdettel sugárzott stúdióbeszélgetés az alábbiakat tartalmazta:

Hírolvasó: „Támogató levelet küldött az ENSZ-főtitkár a magyar köztársasági elnök klímaváltozás elleni felhívásához. Ban Ki Mun üzenetében úgy fogalmazott, 2015 a mindannyiunk számára fenntartható jövő megteremtéséhez szükséges globális cselekvésről kell, hogy szóljon. Azt írta, idézem: >>Köszönetemet fejezem ki Áder János köztársasági elnök úrnak azért a vezető szerepért, amivel a magyar Klíma Cselekvést Most kampány élére állt, és internetes aláírás-gyűjtésbe kezdett a párizsi klímakonferencia sikerének érdekében.<< Magyarországon csütörtökön kezdte meg működését Áder János államfő kezdeményezésére a www.elobolygonk.hu honlap, amelyen keresztül

a klímaváltozás elleni összefogást támogathatják a magyarok. Hogy hogyan, és mennyit segíthet ez a kezdeményezés a globális helyzeten, erről beszélget István a vendégével.”

Műsorvezető (Gulyás István): „Mégpedig Mika János éghajlat-kutatóval.”

Mika János (=MJ, éghajlat-kutató): „Jó estét kívánok!”

Műsorvezető: „Jó estét kívánok! Tanár úr, többféle elmélet van itt, a globális felmelegedéssel és az éghajlat-változással kapcsolatban. Mindegyik olyan negatív és borús képet fest, mint ami például itt a köztársasági elnöki anyagban is megjelenik?”

MJ: „Hát alapvetően az éghajlatunk változik, és nagyon nagy valószínűséggel az ember az okozója, ő az éghajlati rendszer összes komponensének együttes ...”

Műsorvezető: „De mi más lehetne?”

MJ: „Az alapkérdés az, hogy az ember okozza-e vagy nem, de nagyon nagy valószínűséggel az ember okozza, az ember tudja megfékezni is. Ugye az üvegház-hatású gázok többlet-kibocsátásával nagyon sokat toltunk már eddig az éghajlaton. Számítások szerint a mostani kibocsátást 80%-kal kellene, tehát 1/5-ére csökkentenünk ahhoz, hogy egy ponton megálljon a melegedés.”

Műsorvezető: „Hogyan tudunk mi, milyen alternatív lehetőségek vannak, mert ugye ebben is hihetetlen viták vannak. Milyen alternatív lehetőségek vannak az üvegház-hatású gázok kibocsátásának a csökkentésére? Itt akár még egész a mezőgazdaságig is lemennek ugye, mert az állattenyésztés is üvegház-hatású gázokat bocsát ki.”

MJ: „Igen-igen, bár talán másodlagos az ipar, és paradox módon a mi otthoni energia-felhasználásunk, energia-kibocsátásunk mellett. Tehát az energia-hatékonyságot lehet növelni, vagyis ugyanazt az értéket kevesebb energiával megtermelni. Ennek nagyon sok lehetősége van, és széndioxid-hatékonyság is van, tehát ugyanazt az energiát kevesebb szén-dioxid és más üvegház-hatású gáz kibocsátásával lehet megtermelni. Ez utóbbi körbe tartoznak például a megújuló energia-források, amelyek valamennyit ugyan kibocsátanak, de sokkal kevesebbet. Elektromos energia tekintetében például egy-két nagyságrenddel, tízszeres-százszoros értékkel kisebb.”

Műsorvezető: „Miért fontosabb az üvegház-hatású gázok kibocsátásának megakadályozása, mindeközben pedig változatlan fogyasztás, vagy a fogyasztás visszafogása és ezáltal az ipari termelés csökkentése?”

MJ: „Hát én úgy gondolom, realitása az első változatnak van. De hát azt nehéz elmondani az emberiségnek, hogy éljen rosszabbul, fogyasszon kevesebbet.”

Műsorvezető: „De hát ez nem feltétlenül jelenti, hogy rosszabbul élünk. Hát azért hétmilliárdan élnek a bolygón. A hétmilliárd lakosnak gyakorlatilag nagyjából az 1/7-e az, aki közvetlenül a fogyasztást hihetetlen tömegben véghezviszi, és tulajdonképpen itt termelődik ez a hihetetlen mennyiségű energia.”

MJ: „Hát nem biztos, hogy ezek a jó arányok még ma is. Az utóbbi húsz évben létrejött változásnak bő 75%-át Kína produkálja, ami viszont azt jelenti, hogy egy hihetetlen elmaradottságból jöttek föl még mindig annak a töredékére annak az energia-kibocsátási szintnek, amin akár mi magunk itt átalakuló gazdaságú ország ...”

Műsorvezető: „És kezd felzárkózni hozzá India is. De akkor jöjjünk haza. Mennyire érintett Magyarország és a Kárpát-medence az éghajlat-változásban?”

MJ: „Ha azt nézzük, hogy milyenek a hatások, akkor elég kedvezőtlenek az éghajlat-változás hatásai. Ugye összességében valószínű szárazabbá válás, ezen belül főleg a nyári időszaknak a szárazabb volta. Itt évtizedes átlagokról van szó, tehát paradox módon az eseti csapadék ...”

Műsorvezető: „De hát akkor, hogy beszélünk szárazságról, amikor például a tavalyi nyár az hihetetlenül csapadékös volt? Sőt az egész év.”

MJ: „Itt ugye éghajlaton néhány évtized átlagát és szóródását értjük, az időjárás pedig egy-egy évet, tehát bizony minden megtörténhet, még az is megtörténhet, hogy a szóródás, vagyis a szélsőségeség növekszik, bár ez nem egyértelmű, sokkal gyakoribbnak, egyértelműbbnek gondoljuk, mint amilyen az adatok vagy a modellszámítások alapján lesz, de hát ez, tehát a szárazabbá válás az egy kellemetlen dolog, hiszen már ma a víz a fő korlátozó tényezője a hazai ökológiai képnek.”

Műsorvezető: „Az egyébként Magyarország szempontjából mindenképpen pozitív, hogy Közép-Európa vízgyűjtő területe. Azért a nagy folyók átjönnek rajtunk, az más kérdés, hogy nem nálunk erednek.”

MJ: „Igen, és ebből adódik az, hogy más térségek éghajlata határozza meg tulajdonképpen a nagy folyamaink árvizeit vagy éppen vízhiányait. Azért az árvizekre nézve nem tudunk ma még egyértelmű olyan állítást tenni, hogy ezeknek a mennyisége, súlyossága az éghajlatváltozással összefüggésben fokozódna, számos más beavatkozás is van. Az nagyon lényeges, hogy egy-egy árvíz áldozatai, kárai nagyon gyorsan lecsökkentek néhány évtized alatt, tehát megtanultunk alkalmazkodni szerte Európában az árvizekhez.”

Műsorvezető: „Egyébként ez azt jelenti, hogy hihetetlen gyorsan levezetjük az árvizeinket és ezáltal el is vezetjük magunktól azt a vizet, ami hosszútávon stratégiai tartalék lehetne.”

MJ: „Igen, de azt a víztömeget nem tudjuk tározni. Igazából inkább ilyen zápor-tározókról szoktunk beszélni. Menjen csak le a víz, ami akkora többletben van. A gyorsítása egy kicsit egyébként súlyosbítja az áradásokat, egy néhány nappal hamarabb ér ma már mondjuk Pozsonyig egy árhullám, mint évtizedekkel korábban, és ez alatt nem is tud annyira lepadni.”

Műsorvezető: „Hát ez itt van, és ráadásul ugye, hogy ha abban gondolkodunk, hogy Magyarországon milyen hatékonyan tudják levezetni az árvizeket. Hál'Istennek az összes jelentős árvíz Magyarországon meg tudta úszni a jól felkészültség miatt. Ez tőlünk délre már nem annyira jól működik, ott csapódik le Szerbiában.”

MJ: „Hát ez valóban felkészültség kérdése, tulajdonképpen egy katasztrófa vagy kockázat attól is függ, hogy milyen a kitettsége egy területnek, egy embercsoportnak, egy gazdálkodási ágának, milyen a sérülékenysége, ami utóbbi arról szól, hogy például rossz állapotban lévő házak, rossz állapotban lévő információcsere, rossz állapotban lévő emberek, akik nem tudnak alkalmazkodni. Szélsőséges esetben azt szoktam mondani, olyan részek, hogy nem tudnak kikelni az ágyból, tehát ezek mind-mind nagyon összetetten meghatározzák azt, hogy egy-egy természeti csapás a maga adott erősségével mekkora károkat okoz, ezen a téren van jelentős javulás, de még lenne mit tenni.”

Műsorvezető: „Milyen érdekes, hogy a globális felmelegedés még az olyasfajta szocializációs problémákkal is összefüggésben van, mint amit az előbb mondott, hogy ha valaki nem tud felkelni az ágyából, mert adott esetben annyit ivott.”

MJ: „Mindenképpen így van, s ez nem csak a szélsőségekre igaz, az átlagos időjáráshoz való alkalmazkodásra, hogy például képes-e egy olyan fajta struktúrát, növényfajta gondolkodni, kialakítani, ami egy későbbi, aszályosabb, melegebb, naposabb éghajlatnak jobban megfelel, ...”

Műsorvezető: „Ezen gondolkodnak már Magyarországon, működik ez az előregondolkodás?”

MJ: „Abszolút, igen-igen, ennek állami szervezete a Nemzeti Alkalmazkodási Központ. Régóta tudományosan ismerjük a Vahava (Változás hatás válaszadás) program 2003-ban már elkezdett érdemi eredményeket produkálni ebben a kérdésben.”

Műsorvezető: „Hát kíváncsian várjuk, hogy sivatag lesz-e Magyarországból vagy mediterrán térség. Azt hiszem, egyik sem lenne igazán jó, úgy szeretjük Magyarországot, ahogy van. Köszönjük szépen, hogy eljött Tanár Úr!”

MJ: „Köszönöm én is.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. § alapján „A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (2) bekezdés szerint „A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámokkal kapcsolatban fogalmazza meg. A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a

tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „Ma este” a Magyar Televízió Pulitzer-emlékdíjas műsora, a nap aktuális témáival. A „Ma este” című műorszám kérelemmel érintett összeállítása – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – az ENSZ-főtitkár által a magyar államfőnek a Klíma Cselekvést Most elnevezésű klímaváltozás elleni kampány sikere érdekében küldött támogató levél apropóján beszélgetést tartalmazott arról, hogy e kezdeményezés mennyiben segíthet a globális helyzeten.

A Kérelmező állítása szerint azért sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye, mert a Médiaszolgáltató nem jelenítette meg a Reális Zöldek Klub álláspontját „az éghajlatváltozásról, az ernyő-gázok valódi szerepéről, az emberi beavatkozások nem létező szerepéről, a vizek visszatartásáról”, továbbá arról, hogy „a Duna-Tisza közén a Homokhátságon a sivatagosodás folyamata már megindult”.

A kérelemmel érintett műorszegmens műfaját tekintve televíziós interjú, melyben a riporter egy, a szerkesztő által megválasztott témakör kapcsán egy meghatározott személy véleményét kérdezte (jelen esetben a magyar államfő klímaváltozás elleni felhívása és annak ENSZ-főtitkári támogatása kapcsán, továbbá annak mikéntje, illetve eredményessége kérdésében egy szakembert). Jelen esetben nyilvánvaló, hogy nem korlátozható – még a kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezésekben foglaltak alapján sem – ez a szabadság, hiszen nem egy aktuális közéleti, politikai esemény vonatkozásában történő tájékoztatás céljával szerepelt a műorszegmensben az adott beszélgetés (interjú), hanem – vélhetően – az államfői kezdeményezés apropóján. A műorszám említett szegmense arra vállalkozott, hogy a közmédia törvényben rögzített céljai elérése, feladatainak teljesítése keretében egy meghatározott tudományos nézőpontot ismertessen, mutasson be, ezért ennek véleményformáló hatását el kell választani a demokratikus nyilvánosság megteremtését, így a közönség tájékoztatását szolgáló közéleti, politikai vagy hírműsorokétól. Ezt bizonyítja, hogy a műorszegmens az interjún kívül semmiféle, az adott kérdéshez kapcsolódó egyéb véleményt, nézőpontot nem ismertetett, és nem is foglalkozott ezen túlmenően a kérdéssel. Erre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műorszám tartalmi, valamint műfaji – és ebből következően szerkesztési – sajátosságait szem előtt tartva a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye jelen esetben nem vizsgálható.**

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására

vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A Médiatanács hatásköre az Mttv. 181. § (1) bekezdésén és a 182. § u) pontján alapul.

Budapest, 2015. július 13.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat